

Bryssel, 21. marraskuuta 2025
(OR. en)

15571/25

LIMITE

COSI 231
ENFOPOL 430
CRIMORG 239
CORDROGUE 152
ENFOCUSTOM 194
CATS 74
RELEX 1510
JAI 1709
COPEN 351
EUDA
EUROPOL

ILMOITUS

Lähtettäjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto

Ed. asiak. nro: 10270/24; 16293/24; 8913/25

Asia: Laittoman huumausainekaupan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta
– Yhteenvetoraportti

Johdanto

Järjestäytyneen rikollisuuden organisoima huumausainekauppa on merkittävä uhka Euroopan kansalaisille, yrityksille ja instituutioille sekä Euroopan taloudelle ja turvallisuudelle. Selvä osoitus tästä on Euroopassa saatavilla olevien laittomien huumausaineiden, erityisesti Etelä-Amerikasta peräisin olevan kokaiinin, ennennäkemätön lisääntyminen. Järjestäytyneet rikollisryhmät käyttävät yhä enemmän äärimmäistä väkivaltaa, lailliseen talouteen soluttautumista ja korruptiota, mikä heikentää oikeusvaltioperiaatetta ja vaarantaa demokratioidemme peruseriaatteen. Lisäksi rikollisverkostot rekrytoivat yhä enemmän haavoittuvassa asemassa olevia alaikäisiä ja nuoria järjestäytyneeseen rikollisuuteen, mikä korostaa tarvetta investoida rikoksentorjuntapolitiikkaan.

Tulevina vuosina EU:n sisäisen, EU:hun suuntautuvan ja EU:sta peräisin olevan huumausainekaupan odotetaan olevan edelleen merkittävä uhka, sillä siitä saatavat huomattavat voitot motivoivat rikollisverkostoja edelleen¹. Rikollisverkostot käyttävät uusia tuotantotekniikoita, teknologioita, oikeudellisia rakenteita, verkkoalustoja ja salakuljetusmenetelmiä hyvin mukautuvasti ja kehittyneesti, mikä todennäköisesti lisää sekä huumausaineiden tarjontaa että niiden kysyntää aiheuttaen jatkuvan haasteen alueen sisäiselle turvallisuudelle ja vaikuttaen terveyteen ja ympäristöön².

Huumausaineisiin liittyviin haasteisiin vastataan EU:n huumausainestrategian³ ja toimintasuunnitelman 2021–2025⁴ yleisen kehyksen avulla. Niissä omaksutaan näyttöön perustuva, tasapainoinen ja monialainen lähestymistapa huumausaineongelmaan kansallisella, EU:n ja kansainvälisellä tasolla. Osana EU:n jatkuvia huumekaupan vastaisia toimia 18. lokakuuta 2023 annettussa komission tiedonannossa EU:n etenemissuunnitelmasta huumekaupan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi⁵ esitetään 17 tämän alan toimea, jotka on määrä toteuttaa vuosina 2024 ja 2025.

Lisäksi komissio esitteli huhtikuussa 2025 eurooppalaisen sisäisen turvallisuuden Protect EU -strategian⁶, jossa määritellään tavoitteita ja toimia sisäisen turvallisuuden keskeisillä aloilla tarkoituksena ennakoida ja ehkäistä turvallisuusuhkia, myös huumausainekauppaa ja järjestäytyntä rikollisuutta, ja vastata niihin tehokkaasti tulevina vuosina.

Edellä esitetyn perusteella puheenjohtajavaltiot Belgia, Unkari, Puola ja Tanska määrittivät useita etenemissuunnitelman prioriteetteja ja toimia, joita niiden oli puheenjohtajakausillaan edistettävä ja joilla tuettiin jäsenvaltioiden viranomaisia laittoman huumausainekaupan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa. Koska huumausainekaupan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumista koskevan EU:n etenemissuunnitelman täytäntöönpano päättyy joulukuussa 2025, tämän puheenjohtajavaltion ilmoituksen tarkoituksena on esitellä Belgian, Unkarin, Puolan ja Tanskan puheenjohtajakausilla määritetyillä ensisijaisilla toimilla saavutetut tärkeimmät tulokset.

---

¹ Europol (2025), European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment - The changing DNA of serious and organised crime (Vakavaa ja järjestäytyntä rikollisuutta koskeva Euroopan unionin uhkakuva-arvio – Vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden rakenteellinen muutos), Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, [EU-SOCTA-2025.pdf](#).

² EUDA ja Europol, 2024, EU Drug Market: New psychoactive substances – In-depth analysis (EU:n huumausainemarkkinat: Uudet psykoaktiiviset aineet – syvälinen analyysi), <https://www.euda.europa.eu/public>.

³ EUVL C 102I, 24.3.2021, s. 1.

⁴ EUVL C 272, 8.7.2021, s. 2.

⁵ ST 14114/23.

⁶ 7750/25.

Tilannekatsaus

Toimi 1: Mobilisoidaan tulliyhteisö laitonta huumausainekauppaa vastaan

Tämän toimen tavoitteena oli vahvistaa poliisi- ja tulliviranomaisten välistä operatiivista yhteistyötä muun muassa **Euroopan monialaisen rikosuhkien torjuntafoorumin** (EMPACT) ja tulliasioiden lainvalvontatyöryhmän toimintasuunnitelman välisellä koordinoinnilla.

Jäsenvaltiot perustivat yhdessä komission kanssa **Euroopan satama-allianssin tullihankeryhmän**, jäljempänä **'hankeryhmä'**. Yksi tärkeimmistä saavutuksista on kattava **riskinarviointi** tilanteesta paikan päällä. Riskinarvioinnin avulla voitiin tunnistaa ja kartoittaa huumausainekaupan torjunnan suurimmat haasteet, puutteet ja hyvät käytännöt. Hankeryhmän työ saatiin päätökseen tammikuussa 2025, ja operatiivisten näkökohtien käsittelyä jatketaan äskettäin perustetussa **EU:n tulliallianssissa (EUCAB)**, jonka toiminta kattaa maa-, meri- ja ilmarajat.

Tälle prioriteetille myönnettiin rahoitustukea **tullitarkastuslaitteiden rahoitusvälineestä**.

Yli 200 miljoonaa euroa osoitettiin sellaisten huippuluokan laitteiden rahoittamiseen, jotka auttavat tulliviranomaisia skannaamaan kontteja ja muita kuljetusvälineitä ja lisäävät siten tullialan riskinhallinnan ja valvonnan tehokkuutta.

Prioriteetti oli tulliasioiden lainvalvontatyöryhmän asialistan kärjessä siltä osin kuin oli kyse **tulliasioiden lainvalvontatyöryhmän 12. toimintasuunnitelmaan 2024–2025 sisältyvien huumausaineisiin liittyvien toimien käynnistämisestä ja seurannasta** (kannabiksen laitton tuotanto ja kauppa, kokaiinin laitton kauppa merilähetyksissä)⁷ tai tullin osallistumisesta **huumausaineita koskeviin EMPACTin yhteisiin toimintapäiviin**. Tällöin painopisteenä olivat erityisesti huumausainekauppaa käsittelevät yhteiset toimintapäivät.

---

⁷ 16376/3/23 REV 3.

Tärkeimmät rikolliset uhat, suuntaukset ja toimintatavat on kuvattu huhtikuussa (rajoitettu versio)⁸ ja kesäkuussa 2025 (julkinen versio)⁹ julkaistussa vuoden 2025 **tullin uhkakuva-arviossa**. Tullin uhkakuva-arvio sekä uusi vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta koskeva EU:n uhkakuva-arvio (EU SOCTA 2025) olivat perustana **tulliasioiden lainvalvontatyöryhmän vuosia 2026–2027 koskevan 13. toimintasuunnitelman** valmistelussa. Tulliasioiden lainvalvontatyöryhmä hyväksyi toimintasuunnitelman lokakuussa 2025. Se sisältää toimia, joissa keskitytään huumausainekaupan torjuntaan maa-, ilma- ja merirajoilla.¹⁰

Lisäksi käynnistettiin keskustelut siitä, miten **tulliyhteisö voisi osallistua tehokkaasti** laittoman huumausainekaupan torjuntaa koskevaan **kansainväliseen yhteistyöhön kolmansien maiden kanssa** erityisesti Latinalaisessa Amerikassa ja Länsi-Balkanilla.

Toimi 2: Tehostetaan lainvalvontatoimia satamissa

Tämän toimen tavoitteena oli vahvistaa edelleen koordinoitua lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten toimia, jotta takavarikoituihin kuljetuksiin kytkeytyviä rikollisverkostoja voidaan tutkia.

Tärkeä aloite komission marraskuussa 2023 perustamassa **Euroopan satama-allianssin tullihankeryhmässä** (ks. toimi 1 edellä) oli sarja EU:n keskeisiin satamiin tehtyjä **satamakäyntejä**, joiden avulla kansalliset tulliasiantuntijat pystyivät vaihtamaan käytännön tietoa ja hankkimaan lisäasiantuntemusta huumausainekaupan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan liittyvien haasteiden ratkaisemiseksi.

Saksan tulli järjesti huhtikuussa 2024 **meritse tapahtuvan huumausaineiden salakuljetuksen torjuntaa koskevat eurooppalaiset valvontapäivät** (UNDA-operaatio), joihin osallistui 17 EU:n jäsenvaltiota. Operaation yhteydessä takavarikoitiin noin 11,5 tonnia kokaiinia.

---

⁸ WK 4256/2025 RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

⁹ 5858/25.

¹⁰ 13314/2/25 REV 2.

Järjestäytyneeseen rikollisuuteen erikoistuneen Euroopan oikeudellisen verkoston (EJOCN)

ensimmäinen täysistunto pidettiin maaliskuussa 2025 puheenjohtajavaltio Puolan johdolla.

EJOCN on syyttäjien verkosto, jonka tavoitteena on käsitellä kaikkia järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan liittyviä oikeudellisia näkökohtia. EJOCN perustettiin kesäkuussa 2024, ja neuvosto ehdotti, että verkoston ensisijaiseksi painopisteeksi asetetaan puuttuminen huumausaineiden laittomaan kauppaan etenkin rikollisjärjestöjen käyttämien merisatamien kautta. Ensimmäisessä täysistunnossa käsiteltiin tapaustyöskentelyä ja politiikan kehitystä järjestäytyneiden rikollisryhmien ja huumausainekaupan torjumisessa. Niistä keskusteltiin myös EJOCN:n toisessa täysistunnossa lokakuussa 2025.

Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto hyväksyi kesäkuussa **neuvoston päätelmät EMPACTin tehostamisesta ja EU:n kannalta keskeisistä rikoslajeista seuraavaa EMPACT-sykliä 2026–2029 varten**¹¹. EMPACT-sykli 2026–2029 sisältää seitsemän painopistettä ja 13 operatiivista toimintasuunnitelmaa EU SOCTA 2025 -uhkakuva-arvion suositusten pohjalta.

Huumausainekauppa on yksi sen painopisteistä, ja sitä käsitellään kahdessa operatiivisessa toimintasuunnitelmassa. Ensimmäinen niistä keskittyy kannabiksen, kokaiinin ja heroiinin tuotantoon, laittomaan kauppaan ja jakeluun, toinen synteettisiin huumausaineisiin ja uusiin psykoaktiivisiin aineisiin. Operatiivisiin toimintasuunnitelmiin kuuluu toimia, joissa keskitytään huumausainekauppaa koskevaan kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan ja joissa käsitellään esimerkiksi tilannekuvan päivittämistä, talousrikostutkintaa, ennaltaehkäisyä, yhteistyötä kauttakulku- ja alkuperämaiden kanssa sekä valmiuksien kehittämistä.

Toimi 3: Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuus huumausaineiden salakuljetuksen ja rikollisten soluttautumisen torjumiseksi

Tämän toimen tavoitteena oli seurata **eurooppalaisen satama-allianssin julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden (EPA PPP)**, kehitystä sekä parantaa satamien turvallisuutta ja häiriönsietokykyä suhteessa huumausainekauppaan ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen muun muassa vaihtamalla ja edistämällä parhaita käytäntöjä.

---

¹¹ 9397/25.

EPA PPP käynnistettiin tammikuussa 2024 Antwerpenissa. Sen työsuunnitelmasta sovittiin 26. huhtikuuta 2024 pidetyssä ensimmäisessä **EPA PPP:n korkeiden virkamiesten kokouksessa**, jossa määriteltiin neljä asiakokonaisuutta, joihin kumppanuudessa keskitytään: i) **Operatiivinen yhteistyö** (esim. hyvien käytäntöjen vaihto, tietojen jakaminen uhkakuvan parantamiseksi, puutteiden tunnistaminen); ii) **Järjestäytyneiden rikollisryhmien soluttautumisen ja satamissa esiintyvän korruption torjunta** (esim. satamien toimitusketjujen haavoittuvuudet, satamien henkilöstön seulonnat ja taustatarkastukset, tiedotustoimenpiteet epäilyn tai uhkan ilmetessä); iii) **toiminnan kehittäminen ja täytäntöönpano** (esim. alusten ja satamarakenteiden kansainvälisen turvasäännösten ja siihen liittyvän EU:n lainsäädännön noudattamisen vahvistaminen) ja iv) **innovointi**: innovatiivisen teknologian käyttö vahvistamaan logistiikkakeskusten ja merenkulkualan kykyä torjua huumausainekauppaa (esim. EU:n rahoittamien hankkeiden esittely, hyvien käytäntöjen vaihto sekä puutteiden ja tulevien prioriteettien tunnistaminen).

Vuonna 2024 järjestettiin temaattisia työpajoja, joissa keskusteltiin kustakin asiakokonaisuudesta. Neuvoston valmisteluelimiä (lainvalvontatyöryhmä (tulli), lainvalvontatyöryhmä (poliisi), COSIn tukiryhmä) on pidetty säännöllisesti ajan tasalla työsuunnitelman täytäntöönpanosta.

Toinen EPA PPP:n korkeiden virkamiesten kokous pidettiin Gdańskissa (Puolassa) 29. huhtikuuta 2025. Kokouksen päätavoitteena oli arvioida työsuunnitelman täytäntöönpanoa ja keskustella sen tulevasta suunnasta. Kokouksessa korostettiin, että on tärkeää keskittyä koko logistiikkaketjuun, myös toissijaisiin- ja sisävesisatamiin (ns. vesisänkyefektin ehkäiseminen), sekä vahvistaa kansainvälistä yhteistyötä (esim. Latinalaisen Amerikan maiden kanssa).

Eurooppalaisen satama-allianssin julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden seuraava ministerikokous pidettiin 21. heinäkuuta 2025 Kööpenhaminassa. Kokous oli keskeisessä asemassa allianssin tulevan työn ohjaamisessa, ja sen avulla määriteltiin aiheita, joita on määrä käsitellä EU:n satamastrategiassa. Komissio aikoo hyväksyä strategian vuonna 2026. Jotta huumausainekauppaa voitaisiin torjua tehokkaasti, EU aikoo **vahvistaa yhteistyötä lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa**, Latinalainen Amerikka mukaan lukien, ja tukea aloitteita niiden satamissa (esim. COSIn ja CLASIn yhteistyön avulla). Logistiikkakeskusten turvallisuudesta ja häiriönsietokyvystä keskusteltiin myös COSIn ja CLASIn kokouksessa marraskuussa 2025.

Toimi 4: Kartoitetaan yhteiskuntaa eniten uhkaavat rikollisverkostot

Tämän toimen tavoitteena oli seurata 13. kesäkuuta 2024 annettuja neuvoston päätelmiä korkean riskin rikollisverkostojen kartoittamisesta¹².

Europol julkaisi 18. maaliskuuta 2025 vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta koskevan **uhakuva-arvion (EU SOCTA) 2025**, jossa yksilöidään keskeiset EU:n sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvat uhat. Arvion perusteella EU voi kehittää ennakoivan ja kohdennetun toimintamallin vakavan järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan. Väliarviointi on tarkoitus tehdä vuonna 2027.

Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto hyväksyi 13. kesäkuuta 2025 **neuvoston päätelmät EMPACTin tehostamisesta ja EU:n kannalta keskeisistä rikoslajeista seuraavaa EMPACT-sykliä 2026–2029 varten**. Päätelmillä varmistetaan, että kaikkein uhkaavimmat rikollisverkostot ja yksittäiset henkilöt kuuluvat myös seuraavalla EMPACT-syklillä EU:n prioriteetteihin. Kaikkein uhkaavimpien rikollisverkostojen ja rikollisten torjunta pysyy horisontaalisena operatiivisena toimintasuunnitelmana uuden EMPACT-syklin 2026–2029 aikana, jolloin jatketaan korkean riskin rikollisverkostoja koskevan nykyisen operatiivisen toimintasuunnitelman 2024–2025 toimia. Se sisältää myös uusia kohdennettuja operatiivisia toimia.

Europol valmistelee parhaillaan uhkaavimpien rikollisverkostojen ajantasaista kartoitusta. Se on tarkoitus julkaista kesäkuussa 2026.

Toimi 5: Erikoistuneiden syyttäjien ja tuomareiden verkosto rikollisverkostojen hajottamiseksi

Oikeusviranomaiset ovat vahvistaneet yhteistyötään helpottaakseen tietojenvaihtoa kaikissa jäsenvaltioissa, jotta rikollisverkostoja ja niiden liiketoimintamalleja voitaisiin torjua kaikkialla EU:ssa. Neuvosto hyväksyi **järjestäytyneeseen rikollisuuteen erikoistuneen Euroopan oikeudellisen verkoston (EJOCN)**¹³ perustamisen istunnossaan kesäkuussa 2024. Eurojust järjesti syyskuussa 2024 sen käynnistävän kokouksen selvittääkseen, miten rajatylittävää yhteistyötä voitaisiin parantaa syyttäjien tasolla ja varmistaa, että lainvalvontaviranomaisten tekemää työtä seurataan nopeasti oikeuden tasolla.

---

¹² 11153/24.

¹³ 10980/24.

Neuvosto ehdotti, että EJOCN käsittelee huumausainekauppaa ensisijaisena prioriteettina etenkin järjestäytyneiden rikollisryhmien käyttämien merisatamien kautta, ja **EJOCN:n ensimmäisessä täysistunnossa maaliskuussa 2025** käsiteltiin tapaustyöskentelyä ja toimintapolitiikan kehitystä järjestäytyneiden rikollisryhmien ja huumausainekaupan torjunnassa. Syyskuussa 2025 verkosto tapasi **Latinalaisen Amerikan maiden syyttäjiä**, jotta voitaisiin jakaa asiantuntemusta ja kehittää molempia osapuolia tukevia strategioita, joilla torjutaan järjestäytyneiden rikollisryhmien huumausainekauppaa satamien kautta. **Lokakuussa 2025** EJOCN järjesti **toisen täysistuntonsa**, johon sisältyi keskustelu neuvoston puitepäätöksistä¹⁴, jotka koskivat järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa sekä laitonta huumausainekauppaa. Lisäksi se järjesti alan toimijoille työpajan **rikoksen myymisestä palveluna**. Työpajassa käsiteltiin myös alaikäisten rekrytointia.

Toimi 6: Helpotetaan talousrikosten tutkintaa

Toimen tavoitteena oli tehostaa talousrikostutkinnan käyttöä tehokkaana keinona torjua vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta ja estää rikollisia saamasta laitonta hyötyä. EU on tehostanut toimiaan talousrikosten torjumiseksi hyväksymällä uudet rahanpesun torjuntaa koskevat säännöt, joihin sisältyy useita keskeisiä säädöksiä, sekä perustamalla **EU:n rahanpesuntorjuntaviranomaisen (AMLA)**, joka valvoo kaikkien osallisina olevien toimijoiden työskentelyä. Koska talousrikokset ovat luonteeltaan rajat ylittäviä, kyseinen viranomainen parantaa ilmoitusvelvollisten vaatimustenmukaisuutta luomalla yhdenmetyin mekanismin kansallisten valvojen kanssa.

---

¹⁴ Neuvoston puitepäättös 2008/841/YOS, tehty 24 päivänä lokakuuta 2008, järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta, http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/841/oj, ja neuvoston puitepäättös 2004/757/YOS, tehty 25 päivänä lokakuuta 2004, laittoman huumausainekaupan rikostunnusmerkistöjä ja seuraamuksia koskevien vähimmäissääntöjen vahvistamisesta, http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2004/757/2022-08-18

Neuvoston toukokuussa 2024 hyväksymässä **rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevassa EU:n paketissa** otetaan käyttöön uusia ja tiukempia sääntöjä, joilla yhdenmukaistetaan ja vahvistetaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa EU:ssa. **Varojen takaisinmaksusta ja menetetyksi tuomitsemisesta annetulla direktiivillä¹⁵** varmistetaan, että talousrikostutkinta käynnistetään systemaattisesti rinnakkain rikostutkinnan kanssa, ja otetaan käyttöön rikolliseen toimintaan liittyvän selittämättömän varallisuuden menetetyksi tuomitseminen. Sillä varmistetaan myös tiivis yhteistyö varallisuuden takaisin maksusta vastaavien toimistojen ja Europolin välillä. Direktiivillä varmistetaan myös, että varallisuuden takaisin maksusta vastaavilla toimistoilla on suora pääsy suojattuun tiedonvaihtoverkkosovellukseen (SIENA). Muita tämän alan asiaankuuluvia välineitä ovat muun muassa **direktiivi toimivaltaisten viranomaisten pääsystä keskitettyihin pankkitilirekistereihin¹⁶**, jota muutettiin vuonna 2024 sen varmistamiseksi, että kansallisilla lainvalvontaviranomaisilla on pääsy keskitettyihin pankkitilirekistereihin keskitetyn yhteyspisteen kautta, ja **eurooppalaista tutkintamääräystä koskeva direktiivi**, joka sisältää säännöksiä pankkitileihin, pankkitapahtumiin ja muihin rahoitustileihin liittyvien todisteiden hankkimisesta.

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevalla paketilla luodun oikeudellisen kehyksen pohjalta Europolin rahanpesun vastainen julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuus valmisteli **käytännön oppaan tutkivien viranomaisten ja rahoituslaitosten välistä operatiivista yhteistyötä varten¹⁷**. Käytännön oppaassa annetaan toimintaohjeita lainvalvontaviranomaisten ja rahoituslaitosten yhteistyön suunnittelua varten.

EMPACT on edelleen keskeinen yhteistyömekanismi talousrikostutkinnoissa. Rikollisuuden rahoitus, rahanpesu ja varojen takaisinperintä ovat osa yhteisiä horisontaalisia strategisia tavoitteita, joilla varmistetaan, että nämä näkökohdat sisällytetään lähes kaikkiin operatiivisiin toimintasuunnitelmiin ja että niillä on saatu aikaan merkittäviä tuloksia. Tämä aiotaan säilyttää uudessa EMPACT-syklissä 2026–2029.

---

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1260, annettu 24 päivänä huhtikuuta 2024, varojen takaisinmaksusta ja menetetyksi tuomitsemisesta (EUVL L 2024/1260, 2.5.2024).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1654, annettu 31 päivänä toukokuuta 2024, direktiivin (EU) 2019/1153 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse toimivaltaisten viranomaisten pääsystä keskitettyihin pankkitilirekistereihin yhteenliittämijärjestelmän kautta ja teknisistä toimenpiteistä tilitapahtumatietojen käytön helpottamiseksi (EUVL L, 2024/1694, 19.6.2024).

¹⁷ EFIPPP (2025), EFIPPP Practical Guide for Operational Cooperation between Investigative Authorities and Financial Institutions, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg.

Eurojust perusti **rahanpesua ja varojen takaisin Hankintaa käsittelevän oikeudellisen työryhmän**, joka koostuu syyttäjäistä tai tuomareista. He muodostavat rahanpesua ja varojen takaisinperintää koskevaan rikostutkintaan ja syytteenpanoon osallistuvien kansallisten asiantuntijoiden monialaisen keskuksen. Työryhmällä on synergioita muiden kumppaneiden, kuten komission, Europolin, rahanpesuntorjuntaviranomaisen, Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) ja EJOEN:n, kanssa. Työryhmän päätavoitteena on parantaa rajatylittävää oikeudellista yhteistyötä operatiivisissa tapauksissa tehostamalla kansallista yhteistyötä syyttäjien, tuomareiden, lainvalvontaviranomaisten, kryptoasiantuntijoiden, kirjanpidosta ja rahoituksesta vastaavien asiantuntijoiden, varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen, varallisuudenhoitotoimistojen ja rahoitusalan tiedusteluvirastojen välillä.

Toimi 7: Helpotetaan digitaalista tutkintaa

Tässä toimessa pyrittiin määrittelemään mahdollisia ratkaisuja lainvalvonnan edellyttämien tietojen saatavuuden varmistamiseksi tehokkaan lainvalvonnan edellyttämää tietojen saatavuutta käsittelevän korkean tason työryhmän toukokuussa 2024 antamien suositusten pohjalta. Korkean tason työryhmän prosessi saatiin päätökseen, kun **korkean tason työryhmä laati loppuraportin**¹⁸, jota käsiteltiin täysistunnossa marraskuussa 2024.

Neuvosto hyväksyi joulukuussa 2024 **päätelmät tehokkaan lainvalvonnan edellyttämästä tietojen saatavuudesta**¹⁹ ja kehotti niissä EU:n toimielimiä, elimiä ja virastoja sekä jäsenvaltioita ottamaan **lainvalvontaviranomaisten tiedonsaantia käsittelevän korkean tason työryhmän** arvokkaan panoksen huomioon konkreettisten toimien kehittämisessä ja täytäntöönpanossa. Lisäksi neuvosto kehotti komissiota esittämään vuoden 2025 toiseen neljännekseen mennessä etenemissuunnitelman asiaankuuluvien toimenpiteiden täytäntöönpanosta. COSI keskusteli toukokuussa 2025 tietojen saatavuudesta²⁰ oikeus- ja sisäasioiden neuvoston istunnossa kesäkuussa 2025 käydyssä keskustelun valmistelemiseksi.

Komission tiedonanto etenemissuunnitelmasta laillisen ja tehokkaan tietojen saatavuuden varmistamiseksi hyväksyttiin 24. kesäkuuta 2025 ja esiteltiin COSIn epävirallisessa kokouksessa Kööpenhaminassa heinäkuussa 2025. Etenemissuunnitelman ja jäsenvaltioiden priorisoimien muiden toimenpiteiden täytäntöönpanon helpottamiseksi laadittiin yleiskatsaus toimista COSIn 18. syyskuuta 2025 pidettävää kokousta varten. Oikeus- ja sisäasioiden neuvostolle tiedotettiin tilanteesta lokakuussa 2025.

---

¹⁸ 15941/24.

¹⁹ 16448/24.

²⁰ 8453/25 + ADD 1.

Useat neuvoston valmisteluelimet ovat osallistuneet tietojen saatavuutta koskevaan työhön. Rikosoikeusyhteistyöryhmässä keskusteltiin datan säilyttämisestä, lainvalvontatyöryhmässä (poliisi) käytiin keskustelu digitaalisen forensiikan asiantuntijoiden sertifiointista ja COSIn tukiryhmässä käsiteltiin tiedotus- ja viestintätoimia. COSI keskusteli standardoinnista 18. marraskuuta 2025, ja poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa käsittelevä koordinoitukomitea (CATS) käsitteli laillista tietojen sieppausta 25. marraskuuta 2025.

Oikeus- ja sisäasioiden neuvostolle aiotaan tiedottaa tehokkaan lainvalvonnan edellyttämää tietojen saatavuutta koskevan työskentelyn edistymisestä Tanskan puheenjohtajakauden lopussa ilmoituksella, joka kattaa neuvoston rakenteissa toteutetut toimet.

Toimi 8: Hyödynnetään Schengenin tietojärjestelmän kuulutusten mahdollisuuksia

Tämän toimen tavoitteena oli hyödyntää kaikkia SIS-järjestelmässä tarjolla olevia välineitä vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi. Toimessa on käsitelty **uudelleenlaaditun SIS-järjestelmän täytäntöönpanoa**. Valtuuskunnilla oli tietojenvaihtoa oikeus- ja sisäasioiden alalla käsittelevän työryhmän (IXIM) kokouksessa syyskuussa 2024 tilaisuus jakaa kokemuksiaan ja parhaita käytäntöjään uusista toiminnoista. Keskustelu käytiin vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan Euroopan unionin viraston (eu-LISA) maaliskuussa 2023 voimaan tulleen uudelleenlaaditun version tilastoja ja kehitystä koskevan esittelyn, Euroopan komission suunniteltujen toimien päivityksen ja kansallisia käytäntöjä koskevien esittelyjen pohjalta. Komissio esitteli myöhemmin IXIM-työryhmän kokouksessa maaliskuussa 2025, miten Schengenin tietojärjestelmän osalta olisi edettävä. Lokakuussa 2025 pidetyssä IXIM-työryhmän kokouksessa käsiteltiin muita mahdollisia järjestelmän tulevaisuuteen liittyviä näkökohtia.

Lisäksi järjestettiin useita keskusteluja **tietyntyypisistä SIS-kuulutuksista**. Puheenjohtajavaltio järjesti IXIM-työryhmän kokouksessa marraskuussa 2024 keskustelun jatkotoimena aiemmille yrityksille hyödyntää Schengenin tietojärjestelmää koskevan asetuksen (EU) 2018/1862 36 artiklassa tarkoitettuja kuulutuksia, erityisesti tiedustelutarkastuksia. Puheenjohtajavaltio edisti IXIM-työryhmän kokouksessa joulukuussa 2024 merkittävästi ampuma-aseita koskevien SIS-kuulutusten hallinnointia käsittelevää keskustelua kiinnittäen erityistä huomiota tietojen laatuun ja operatiiviseen tehokkuuteen.

Lisäksi keskusteltiin **yhteistyöstä Europolin kanssa**. Puheenjohtajavaltio alkoi helmikuussa 2025 pidetyssä IXIM-työryhmän kokouksessa koota jäsenvaltioiden näkemyksiä näkökohdista, jotka liittyvät terrorismiin liittyvien osumien jakamiseen Europolin kanssa. Tulokset esiteltiin IXIM-työryhmän kokouksessa maaliskuussa 2025. Osumien raportoinnista Europolille keskusteltiin käytännön näkökulmasta maalisi- ja toukokuussa 2025 pidetyissä IXIM-työryhmän kokouksissa.

Toimi 9: Vankempi oikeudellinen kehys järjestäytyneen rikollisuuden torjumiselle

Tehokas EU:n oikeudellinen kehys on olennaisen tärkeä, jotta lainvalvonta- ja oikeusviranomaisilla on tarvittavat välineet järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi. Neuvosto laati **11. keskinäisen arviointikierroksen tehtävänkuvauksen (kyselylomakkeen)**²¹, jossa käsitellään laittoman huumausainekaupan torjuntaa. Tämän 11. kierroksen ensisijaisena tavoitteena on vastata **operatiivisiin ja oikeudellisiin haasteisiin, joita oikeus- ja lainvalvontaviranomaiset kohtaavat rajat ylittävän laittoman huumausainekaupan torjunnassa, sekä yksilöidä parannuskohteita**. Yhdestoista keskinäinen arviointikierros, jonka aiheena on laittoman huumausainekaupan torjunta EU:ssa, on parhaillaan käynnissä. Paikan päällä tehtävät tarkastuskäynnit jäsenvaltioissa alkoivat maaliskuussa 2025 ja jatkuvat huhtikuuhun 2026 saakka. Marraskuuhun 2025 mennessä oli jo tehty viisitoista arviointia paikan päällä. Rikosoikeusyhteistyöryhmä on jo hyväksynyt Tanskaa²² ja Kyprosta²³ koskevat maaraportit, ja uusia maaraportteja hyväksytään sitä mukaa kuin arvioinnit etenevät. Loppuraportti on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2026 jälkipuoliskolla.

Lisäksi on pyritty lisäämään **oikeusjärjestelmien häiriönsietokykyä ja luotettavuutta rikollisjärjestöjen torjunnassa** parantamalla uhkien ymmärtämistä ja vaihtamalla parhaita käytäntöjä. Neuvoston **maaliskuussa 2024 käymän oikeusvaltiovuoropuhelun** yhteydessä keskusteltiin oikeusjärjestelmien häiriönsietokyvystä ja luotettavuudesta järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa, mikä lisäsi tietoisuutta asiasta.

---

²¹ Keskinäisten arviointien mekanismi perustettiin yhteisellä toiminnalla 97/827/YOS, ja sen tarkoituksena on vertaisarvioida unionin säädösten ja välineiden sekä muiden rikosoikeuden alan kansainvälisten säädösten ja välineiden soveltamista ja täytäntöönpanoa kansallisella tasolla sekä lainsäädäntöä, tai niistä johtuvia kansallisia käytäntöjä sekä jäsenvaltioissa järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi toteutettuja kansainvälisiä yhteistyötoimia. Kukin keskinäinen arviointikierros keskittyy tiettyyn aiheeseen.

²² 9428/25.

²³ 13074/25 REV 1.

Järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta 24. lokakuuta 2008 tehdyn **neuvoston puitepäätöksen 2008/841/YOS** tulevan tarkistuksen osalta komissio valmistelee parhaillaan valmistelutoimia, joita ovat muun muassa nykyisen oikeudellisen kehyksen arviointi sekä jäsenvaltioiden ja asiaankuuluvien sidosryhmien kuuleminen. Tavoitteena on nykyaikaistaa ja virtaviivaistaa EU:n toimintatapaa järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi ja varmistaa, että oikeudellinen kehys vastaa nykyisiä rikollisuuden suuntauksia ja tukee tehokasta rajatylittävää yhteistyötä. Ehdotus järjestäytyntä rikollisuutta koskeviksi uusiksi säännöiksi on tarkoitus esittää vuonna 2026.

Kuten tähän toimeen liittyvässä etenemissuunnitelmassa ilmoitettiin, komissio arvioi parhaillaan ulkopuolisen toimeksisaajan avustuksella laittoman huumausainekaupan rikostunnusmerkistöjä ja seuraamuksia koskevien vähimmäissääntöjen vahvistamisesta tehtyä neuvoston puitepäätöstä 2004/757/YOS. Arvioinnin tavoitteena on tarkastella tämän EU:n rikosoikeuden säädöksen vaikuttavuutta, tehokkuutta, merkityksellisyyttä, johdonmukaisuutta ja EU:n tason lisäarvoa. Komissio aikoo julkaista arvioinnin tulokset vuoden 2026 toisella neljänneksellä.

Toimi 10: Järjestäytyneen rikollisuuden ehkäiseminen hallinnollisin toimenpitein

Europolin raportista²⁴ käy ilmi, että 86 prosenttia korkean riskin rikollisverkostoista käyttää laillisia liiketoimintarakenteita. Siksi on tärkeää, että hallintoviranomaiset ovat tietoisia merkittävästä roolistaan järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa.

---

²⁴ Europol (2024), Decoding the EU's most threatening criminal networks, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg.

Aiheesta keskusteltiin **oikeus- ja sisäasioiden epävirallisessa ministerikokouksessa tammikuussa 2024**. Eurooppalaisen hallinnollisen lähestymistavan verkosto (ENAA) on tutkinut edelleen hallinnollisen lähestymistavan käytännön soveltamista ja mahdollisuuksia rajat ylittävään tietojenvaihtoon hallinnollisten tai ennaltaehkäisevien toimenpiteiden toteuttamiseksi, jotta estetään rikollisjärjestöjen soluttautuminen lailliseen talouteen. ENAA on julkaissut tässä yhteydessä **hallinnollisen lähestymistavan aloittamista käsittelevän oppaan**²⁵. Hallinnollisesta lähestymistavasta keskusteltiin myös Tallinnassa huhtikuussa 2024 järjestetyssä **eurooppalaisessa rikosentorjuntakonferenssissa**, jonka aiheena oli ”Järjestäytyneen rikollisuuden tehokas torjunta EU:ssa”. COSIn kokouksessa huhtikuussa 2024 valtuuskunnat päättivät toteuttaa **kartoituksen**, jossa analysoidaan nykyisen oikeusperustan mukaisia mahdollisuuksia rajatylittävään tietojenvaihtoon hallinnollisia tarkoituksia varten, ja pyysivät komissiota **tarkastelemaan mahdollisuutta ehdottaa uutta lainsäädäntöä**. Komissio järjestää 17. ja 18. joulukuuta 2025 jäsenvaltioiden ja EU:n virastojen ja elinten sekä asiaankuuluvien EU:n verkostojen, kuten ENAA:n, kanssa kokouksen, jossa vaihdetaan parhaita käytäntöjä ja annetaan käytännön ohjeita siitä, miten hallinnollisia toimia toteutetaan järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi, ja siten toteutetaan etenemissuunnitelmassa mainittuja toimia.

Europolin raportti laillisten liiketoimintarakenteiden väärinkäytöstä²⁶ esitettiin COSille marraskuussa 2024. Siinä toistetaan, että on tärkeää käyttää edelleen hallinnollista lähestymistapaa merkittävänä vastatoimena vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa. Muita toimia ovat **EMPACTin** yhteydessä laadittava uusien synteettisten huumausaineiden torjuntaa koskevien hallinnollisten toimenpiteiden käsikirja, joka on määrä esittää vuoden 2025 lopussa. **EU:n ja Länsi-Balkanin johtavien virkamiesten kokouksessa 16. huhtikuuta 2024** Länsi-Balkanin kumppaneille esiteltiin Belgian kansallisia kokemuksia hallinnollisesta lähestymistavasta.

Neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2025 päätelmät EMPACTin tehostamisesta ja EU:n kannalta keskeisistä rikoslajeista seuraavaa **EMPACT-sykliä 2026–2029** varten.

---

²⁵ ENAA (2023). How to get started with the administrative approach. Bryssel, ENAA.

²⁶ Europol (2024), Leveraging legitimacy: How the EU’s most threatening criminal networks abuse legal business structures, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg.

EMPACT 2026+ -syklissä hallinnollisten toimenpiteiden käyttö vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi on keskeinen täydentävä strategia oikeudellisen infrastruktuurin väärinkäytön ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi. Kaikkein uhkaavimpien rikollisverkostojen ja rikollisten torjunnan alalla operatiivisessa toimessa keskitytään **luomaan yleiskatsaus jäsenvaltioiden käyttämiin hallinnollisiin lähestymistapoihin** sekä lisäämään tietoisuutta eduista, joita saadaan keskittymällä hallinnolliseen lähestymistapaan ja kehittämällä asiantuntemusta siten, että hyödynnetään yhteistyötä olemassa olevien verkostojen (Euroopan unionin rikosentorjuntaneuvosto EUCPN ja ENAA) kanssa ja luodaan uusia kumppanuuksia ja verkostoja. Lisäksi siinä keskitytään **määrittämään mahdollisia oikeusperustoja ja operatiivisia välineitä operatiivisten ja hallinnollisten tietojen vaihtoa** varten. Useat muut operatiiviset toimet liittyvät hallinnolliseen lähestymistapaan, mukaan lukien toimi, jolla arvioidaan mafian soluttautumisen uhkaa, toimi, jolla kehitetään välineitä rahanpesun torjumiseksi kiinteistöalalla, sekä toimi, jossa keskitytään vaihtoehtoisia jokireittejä hyödyntävien rikollisryhmien torjuntaan.

Toimi 11: Torjutaan design-lähtöaineiden leviämistä

Toimen tavoitteena oli tehostaa huumausaineiden lähtöaineiden valvontaa ja nopeuttaa aineiden luokittelua.

Horizontaalinen huumausainetyöryhmä hyväksyi toukokuussa 2025 ehdotuksen **neuvoston päätelmiksi sopimuksesta uusiin synteettisiin huumausaineisiin ja uusiin psykoaktiivisiin aineisiin liittyvien uhkien torjumisesta Euroopan unionissa**²⁷, ja neuvosto hyväksyi ne kesäkuussa 2025. Neuvosto korostaa näissä päätelmissä tarvetta käyttää kaiken kattavaa säännöstöä ja kehottaa komissiota päivittämään lainsäädäntökehystä, jotta voidaan vastata uusiin uhkiin ja haasteisiin, kuten lähtökemikaalien esiaineiden ja peitettyjen lähtöaineiden käyttöön, ja varmistaa niiden tehokas seuranta ja ehkäistä niiden kulkeutuminen huumausaineiden laittomaan valmistukseen. Neuvosto korostaa myös tarvetta tehostaa yhteistyötä yksityisen sektorin toimijoiden kanssa, mukaan lukien kemikaali- ja lääkeyhtiöt, jotta voidaan estää lähtöaineiden kulkeutuminen huumausaineiden laittomaan valmistukseen. Neuvosto kannustaa päätelmissä myös lisäämään yhteistyötä kolmansien maiden kanssa ottaen huomioon synteettisten huumausaineiden kauppareitit.

---

²⁷ 8892/25.

Komissio ilmoitti eurooppalaisen sisäisen turvallisuuden ProtectEU-strategiassa, että se esittelisi vuonna 2025 lainsäädäntöehdotuksen huumausaineiden lähtöaineita koskevan lainsäädäntökehityksen tarkistamiseksi. Tämä vahvistettiin tapahtuvaksi vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä.

Design-lähtöaineiden leviämisen torjunta oli myös esillä useiden **EU:n kansainvälisten kumppaneiden** kanssa käydyissä keskusteluissa, muun muassa osana puolivuositista **huumausaineita käsittelevää EU:n ja Yhdysvaltojen välistä vuoropuhelua**, sekä vuosittaisessa **huumausaineita koskevassa EU:n ja Kiinan vuoropuhelussa** sekä **lähtöaineita käsittelevässä EU:n ja Kiinan yhteisessä seurantaryhmässä**.

Toimi 12: Estetään rikollisverkostoja värväämstä lapsia ja nuoria

Rikollisverkot värvävät yhä useammin haavoittuvassa asemassa olevia alaikäisiä ja nuoria rikolliseen toimintaan. Aiheen käsittelyn tavoitteena oli edistyä tämän hälyttävän ilmiön torjunnassa ja korostaa tarvetta investoida rikoksenehkäisy politiikkoihin.

Aiheesta keskusteltiin **oikeus- ja sisäasioiden ministerien epävirallisessa kokouksessa tammikuussa 2024** sekä Tallinnassa huhtikuussa 2024 järjestetyssä korkean tason eurooppalaisessa rikosentorjuntakonferenssissa, jonka aiheena oli ”Järjestäytyneen rikollisuuden tehokas torjunta EU:ssa”. **Horizontaalinen huumausainetyöryhmä** jatkoi tätä keskustelua, mikä auttoi lisäämään jäsenvaltioiden tietoisuutta asiasta ja osoitti, että on tärkeää toteuttaa ehkäiseviä toimenpiteitä, mukaan lukien vuonna 2022 käyttöön otettu välineistö, jolla estetään nuorten pääsy huumejengeihin. Keskustelujen aikana **ehdotettiin lisätoimia**, joita olivat muun muassa parhaiden käytäntöjen määrittäminen niiden tehokkuutta koskevan näytön perusteella, paremman tilannekuvan laatiminen ja tietojen jakaminen sekä asiaa koskevien lisätutkimusmahdollisuuksien kartoittaminen. Näiden jatkotoimia käsiteltiin horisontaalisessa huumausainetyöryhmässä marraskuussa 2025 käydyssä tutkimusta koskevassa vuoropuhelussa. **COSIn epävirallisessa kokouksessa** heinäkuussa 2025 keskusteltiin myös lasten ja nuorten värväämisestä verkossa rikolliseen toimintaan. Syyskuussa 2025 pidetyssä CATS-komitean jäsenten epävirallisessa kokouksessa keskusteltiin ilmiöstä, joka koski rikoksen myymistä palveluna. Siinä keskityttiin erityisesti rikolliseen toimintaan rekrytoituihin lapsiin. **EU:n rikosentorjuntaverkosto (EUCPN)** järjesti syyskuussa 2025 verkkoseminaarin nuorten rekrytoimisesta ja tehokkaista rikoksenehkäisy politiikoista ja -välineistä, ja lokakuussa 2025 aihetta käsiteltiin myös **EJOCN:n toisessa täysistunnossa**. Huhtikuussa 2025 perustettiin Europolin koordinoima **operatiivinen GRIMM-työryhmä**, joka torjuu väkivaltaa palveluna ja nuorten rikosentekijöiden rekrytoimista vakavaan ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen.

Keinoista estää rikollisverkostoja värväämästä lapsia ja nuoria myös verkossa käytiin keskustelua kansainvälisten kumppanien kanssa muun muassa **EU:n ja Länsi-Balkanin ministerifoorumissa** lokakuussa 2025, **huumausaineita koskevassa EU:n ja Länsi-Balkanin vuoropuhelussa** marraskuussa 2025 sekä Latinalaisen Amerikan maiden kanssa **EU:n ja CELAC-maiden huumeidentorjunnan koordinointi- ja yhteistyömekanismin** yhteydessä.

Toimi 13: Parannetaan yleistä turvallisuutta ja kansanterveyttä alueilla, joilla on huumeiden käyttöön ja myyntiin sekä huumarikollisuuteen liittyviä ongelmia

Horisontaalisessa huumausainetyöryhmässä järjestettiin useita **temaattisia keskusteluja** yleisen turvallisuuden ja kansanterveyden parantamisesta alueilla, joilla on huumausaineiden käyttöön ja myyntiin sekä huumarikollisuuteen liittyviä ongelmia, sekä muun muassa **huumausaineiden kysynnän vähentämistä** koskevien **vähimmäislaatuvaatimusten** täytäntöönpanosta ja jatkotoimista. Keskustelujen tarkoituksena oli määrittää, missä määrin jäsenvaltiot, Euroopan komissio ja EU:n huumevirasto ovat panneet neuvoston päätelmät täytäntöön, mitkä olivat tai ovat hyviä ja huonoja käytäntöjä tai niiden täytäntöönpanon mahdollisia esteitä, jos sellaisia on, ja mitkä ovat mahdolliset kehityspolut huumausaineiden kysynnän vähentämistä koskevien EU:n vähimmäislaatuvaatimusten jatkokehittämisessä, täytäntöönpanossa tai arvioinnissa. Horisontaalisessa huumausainetyöryhmässä keskusteltiin myös **synteettisiin katinoneihin** liittyvistä kansanterveysvaikutuksista ja ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä EU:ssa.

Rikoksentorjunnasta käytiin myös temaattinen keskustelu, jossa keskityttiin erityisesti strategioihin väkivallan ja huumausainemarkkinoihin liittyvän rikollisuuden vähentämiseksi, sekä temaattinen keskustelu vähimmäislaatuvaatimuksista ja **huume-ehkäisyn eurooppalaisista laatuvaatimuksista**. Horisontaalinen huumausainetyöryhmä keskusteli myös **eurooppalaisen ehkäisevän päihdetyön opinto-ohjelman** toteutuksesta. Keskustelussa painotettiin tarvetta kattaville koulutusohjelmille, joilla tuetaan ennaltaehkäisevien toimien suunnitteluun osallistuvia ammattilaisia, ja alue- ja paikallistason toimintapolitiikoille näyttöön perustuvien ennaltaehkäisytoimien toteuttamisessa. Temaattisten keskustelujen tulosten perusteella ehdotettiin erityistoimia, joissa korostettiin näyttöön perustuvien politiikkojen ja välineiden edistämisen tärkeyttä, parhaiden käytäntöjen jakamista rikolliseen toimintaan osallistumisen riskin pienentämiseksi, laatuvaatimusten täytäntöönpanon tehostamista sekä tietoisuuden lisäämistä laatuvaatimusten tärkeydestä ja tarpeellisuudesta huumausaineiden torjunnassa. Horisontaalisessa huumausainetyöryhmässä käydyssä **tutkimusta koskevassa vuoropuhelussa** käsiteltiin myös huumausaineiden kysyntää ja niiden vähentämistä koskevia hankkeita. Lisäksi käytiin temaattinen keskustelu yliannostusten ehkäisemisestä. Temaattisia keskusteluja järjestettiin myös huumausaineisiin liittyvien haittojen käsittelemistä koskevista strategisista prioriteeteista, jotta niitä voitaisiin hyödyntää **uuden huumausaineita koskevan EU:n strategisen kehyksen** valmistelussa.

Toimi 14: Lisätään tukea Länsi-Afrikassa toteutettaville operatiivisille huumekaupan torjuntaoperaatioille

Länsi-Afrikasta on tullut yhä tärkeämpi maailmanlaajuisen kokaiinikaupan kannalta, sillä siitä on tulossa yhä merkittävämpi Eurooppaan suuntautuvan kokaiinin **jälleenlaivauskohde**. Jotkin maailman vaarallisimmista ja kehittyneimmistä järjestäytyneistä rikollisryhmistä, joiden juuret ovat Länsi-Balkanilla, mutta myös huumemarkkinoiden keskeiset toimijat eri puolilla Eurooppaa ja Latinalaista Amerikkaa ovat laajentaneet tukikohtiaan kokaiinin toimitusketjun kummassakin päässä käynnistääkseen operaatioita Länsi-Afrikassa. Tämän toimen tavoitteena on puuttua tähän huumausaineiden toimitusreittiin koordinoitusti.

Länsi-Afrikan kautta tapahtuvan huumausainekaupan kasvavasta ongelmasta on keskusteltu joidenkin EU:n kansainvälisten kumppaneiden kanssa muun muassa **huumausaineita käsittelevässä EU:n ja Yhdysvaltojen vuoropuhelussa ja huumausaineita käsittelevässä EU:n ja Länsi-Balkanin vuoropuhelussa** marraskuussa 2025.

Toimi 15: Tehostetaan EU:n yhteistyötä Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden kanssa järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa

Koska rikollisverkostot ulottuvat kaikkialle maailmassa, on olennaisen tärkeää vahvistaa EU:n ja yksittäisten jäsenvaltioiden välisiä kumppanuuksia erityisesti sellaisten kolmansien maiden kanssa, jotka sijaitsevat pääasiallisilla huumausaineiden toimitusreiteillä. **Latinalaisen Amerikan ja Karibian maat** ovat tältä osin keskeisiä kumppaneita, myös **EU:n ja Latinalaisen Amerikan sekä Karibian alueen oikeus- ja turvallisuuskumppanuuden** yhteydessä. Useat puheenjohtajavaltiot ovat pyrkineet vahvistamaan alueiden välistä yhteistyötä näiden maiden kanssa ja käsitelleet tätä prioriteettia neuvoston foorumeilla useaan otteeseen. Hiljattain järjestetyssä **neljännessä CELAC–EU-huippukokouksessa** (9. marraskuuta 2025, Santa Marta, Kolumbia) vahvistettiin yhteisessä julkilausumassa molempien alueiden sitoutuminen huumausainekaupan ja yleisemmin kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan. Sen yhteydessä käynnistettiin kansalaisten turvallisuutta edistävä **EU:n ja LAC-maiden allianssi**, joka hyväksyttiin 19:ssä Latinalaisen Amerikan ja Karibian maassa. Tarkoituksena on syventää ja laajentaa tätä yhteistyötä koko hallinnon ja yhteiskunnan kattavalla lähestymistavalla.

Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden kanssa EU:n ja CELAC-maiden

huumeidentorjunnan koordinointi- ja yhteistyöjärjestelmän yhteydessä tehtävän yhteistyön osalta EU:n ja CELAC-maiden huumeidentorjunnan koordinointi- ja yhteistyöjärjestelmän korkean tason kokouksessa 22. helmikuuta 2024 saavutettu **yhteisymmärrys La Pazin julistuksesta**²⁸ oli tärkeä virstanpylväs. La Pazin julistuksessa määriteltiin viisi yhteistyön painopistettä seuraaviksi viideksi vuodeksi. Mekanismin yhteispuheenjohtajat ovat työskennelleet yhdessä mekanismin La Pazin julistuksen täytäntöönpanemiseksi. Syksyllä 2024 ja 2025 järjestettiin useita EU:n ja CELACin teknisen komitean kokouksia, joihin osallistui CELAC-alueen kansallisten huumevirastojen johtajia. **Huumausaineita koskevan EU:n ja CELACin koordinointi- ja yhteistyömekanismin** 25. korkean tason kokous pidettiin toukokuussa 2025 Varsovassa Puolassa. Kokouksessa hyväksyttiin lyhyen aikavälin tavoitteet toukokuussa 2025 alkavalle ja seuraavaan korkean tason kokoukseen vuonna 2026 päättyvälle kaudelle. Huumausaineita koskevat vuoropuhelut edistävät myös kahden alueen välistä yhteistyötä. Tästä voidaan mainita **huumausaineita käsittelevä EU:n ja Brasilian vuoropuhelu, huumausaineita käsittelevä EU:n ja Kolumbian vuoropuhelu sekä sisäistä turvallisuutta käsittelevä EU:n ja Ecuadorin vuoropuhelu**, jotka vahvistivat, että yhteistyötä on tiivistettävä muun muassa tietojen ja parhaiden käytäntöjen vaihdon osalta.

EU:n ja Latinalaisen Amerikan sisäisen turvallisuuden komitean (CLASI) välisen yhteistyön yhteydessä järjestettiin toukokuussa 2024 **ensimmäinen EU:n ja CLASIn korkeiden virkamiesten kokous**. Marraskuussa 2024 järjestettiin **EU:n ja CLASIn institutionaalinen kokous** Brysselissä maaliskuussa 2025 pidetyn **EU:n ja CLASIn ministerikokouksen** valmistelemiseksi. Kokouksessa sovittiin uudesta ministerien yhteisestä julistuksesta²⁹ ja etenemissuunnitelmasta operatiivisen yhteistyön prioriteettien toteuttamiseksi vuosina 2025–2026. EU:n ja CLASIn korkeiden virkamiesten kokous pidettiin 19. marraskuuta 2025. CLASIn kanssa tehtävää operatiivista yhteistyötä koskevan etenemissuunnitelman jatkotoimena sekä EU (EMPACT) että CLASI kokoontuivat Madridissa (Espanjassa) lokakuussa 2025. Kyseiseen työpajaan osallistuivat ihmiskauppaa, huumausainekauppaa ja ampuma-aseiden kauppaa koskevien rikoslajien ja operatiivisten toimintasuunnitelmien laatijat. Sen järjesti ja sitä isännöi EL PACCTO 2.0 -ohjelma, jonka tavoitteena oli tutkia synergioita ja koordinoida mahdollisia yhteisiä toimia. CLASI hyväksyi nämä kolme rikostorjunnan prioriteettia vuonna 2025 ensimmäistä kertaa sen perustamisen jälkeen. COSI hyväksyi 18. marraskuuta 2025 EMPACTin operatiiviset toimintasuunnitelmat vuosiksi 2026–2027.

---

²⁸ ST 6914/24.

²⁹ 6403/25.

Samaan aikaan **puheenjohtajavaltio isännöi CATS-komitean tasolla oikeudellista yhteistyötä käsittelevää** EU:n ja Latinalaisen Amerikan **korkeiden virkamiesten ensimmäistä kokousta** **toukokuussa 2024**. Tavoitteena on ryhtyä käymään jäsenneiltyä ja säännöllistä kahden alueen välistä vuoropuhelua rikosoikeuspolitiikasta.

EU allekirjoitti 5. maaliskuuta 2025 **Brasilian kanssa kansainvälisen sopimuksen**, joka mahdollistaa henkilötietojen ja muiden kuin henkilötietojen vaihdon Europolin ja Brasilian liittovaltion poliisin välillä vakavan rikollisuuden ja terrorismin torjumiseksi. Sopimus tehtiin 29. syyskuuta 2025. **Vastaava sopimus Ecuadorin kanssa** allekirjoitettiin 24. syyskuuta 2025. EU neuvottelee parhaillaan vastaavista sopimuksista Bolivian, Perun ja Meksikon kanssa.

Lisäksi neljätoista CLASIn jäsentä allekirjoitti 9. marraskuuta 2023 **AMERIPOL-sopimuksen**, johon Peru liittyi aivan äskettäin. Ecuador ratifioi ensimmäisenä maana AMERIPOL-sopimuksen, joka tulee voimaan, kun vähintään viisi allekirjoittajaa on ratifioinut sen. Tällöin AMERIPOL voisi tehdä yhteistyöjärjestelyn Europolin kanssa, sillä Latinalaisen Amerikan virasto on jo määritelty ensisijaiseksi kumppaniksi. Se neuvottelee myös Kolumbian, Argentiinan ja Brasilian kanssa kansainvälisistä sopimuksista, jotka sallisivat henkilötietojen vaihdon Eurojustin kanssa. Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO) allekirjoitti toukokuun 2025 lopussa **yhteistyöjärjestelyn iberamerikkalaisten maiden yleisten syyttäjien yhdistyksen (AIAMP)** kanssa strategisen yhteistyön tehostamiseksi. EPPO allekirjoitti myös kahdenvälisiä järjestelyitä Argentiinan, Brasilian, Costa Rican, Panaman, Paraguayn ja Perun syyttäjänvirastojen kanssa EL PACCTO 2.0:n tuella. EL PACCTO 2.0 on EU:n yhteistyöohjelma, jonka tavoitteena on vahvistaa EU:n sekä Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden välistä kumppanuutta oikeus- ja turvallisuusasioissa kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi.

Toimi 16: Liittoumat synteettisten huumausaineiden aiheuttamiin uhkiin puuttumiseksi
Synteettisten opioidien tuotannon, saatavuuden ja takavarikointien lisääntyessä Euroopassa tämän toimen tavoitteena oli lisätä tietoisuutta ja parantaa valmiutta torjua synteettisten huumausaineiden uhkaa.

Horisontaalisessa huumausainetyöryhmässä järjestettiin **temaattisia keskusteluja synteettisistä opioideista sekä synteettisistä katinoneista**, jotta voitaisiin vaihtaa tietoja uusimmista suuntauksista ja jakaa parhaita käytäntöjä. Temaattisten keskustelujen tulosten pohjalta ehdotettiin asian etenemistä varten erityistoimia, joita olivat muun muassa tarve seurata huumausainemarkkinoita tehostamalla tietojenvaihtoa synteettisten opioidien ja hajotettujen laboratorioiden havaitsemisesta, varmistaa riittävät terveystoimet synteettisten opioidien mahdollisen leviämisen varalta, korjata sääntelyn puutteita, investoida täytäntöönpanovalmiuksiin ja vahvistaa rajatylittävää yhteistyötä EU:ssa. Se on pyrkinyt myös puuttumaan taustalla oleviin päihteiden käyttöön myötävaikuttaviin sosiaalisiin ja taloudellisiin tekijöihin edistämällä helposti saatavilla olevien mielenterveyspalvelujen tarjontaa, huomalla turvallisia virkistystiloja ja laajentamalla haittojen vähentämistä koskevien palvelujen saatavuutta. Lisäksi COSI:ssa keskusteltiin 18. syyskuuta 2024 synteettisten huumausaineiden tuotannon ja ympäristörikosten välisistä yhteyksistä.

Synteettisten opioidien aiheuttamaan uhkaan vastataan myös **synteettisiä huumausaineita ja uusia psykoaktiivisia aineita (SYD/NPS) koskevalla EMPACTin operatiivisella toimintasuunnitelmalla** vuosiksi 2024–2025. On syytä huomata, että tämän operatiivisen toimintasuunnitelman vetäjä johtaa yhtä operatiivista toimea, joka on erityisesti suunniteltu yhteistyöhön Yhdysvaltojen viranomaisten ja muiden maiden kanssa maailmanlaajuisen liittoutuman puitteissa.

Synteettisiä huumeita koskevaa kysymystä käsiteltiin myös **kansainvälisten kumppaneiden kanssa** huumeisiin liittyvien haasteiden maailmanlaajuisen luonteen vuoksi. Synteettisiin huumausaineisiin liittyviä uhkia käsiteltiin erityisesti kahdenvälisesti Yhdysvaltojen kanssa useissa oikeus- ja sisäasioita käsitelleissä **EU:n ja Yhdysvaltojen välisissä ministerikokouksissa**, useissa **huumausaineita koskevissa EU:n ja Yhdysvaltojen vuoropuheluissa** sekä **EU:n ja Yhdysvaltojen korkeiden virkamiesten kokouksissa**. EU ja sen jäsenvaltiot ovat myös osallistuneet synteettisten huumausaineiden uhkia käsittelevään maailmanlaajuisen liittoumaan. Synteettisiin huumausaineisiin ja niiden lähtöaineisiin liittyviä kysymyksiä käsiteltiin myös Kiinan kanssa loka- ja marraskuussa 2024 käydyissä teknisissä keskusteluissa huhtikuussa 2024 pidetyn kolmannen **huumausaineita koskevan EU:n ja Kiinan vuoropuhelun** jatkotoimena sekä neljännessä huumausaineita koskevassa EU:n ja Kiinan vuoropuhelussa ja **lähtöaineita käsittelevässä yhteisessä seurantaryhmässä**, jotka järjestettiin peräkkäin Pekingissä syyskuussa 2025. Brysselissä marraskuussa 2024 käydyssä **huumausaineita koskevassa EU:n ja Länsi-Balkanin vuoropuhelussa** keskusteltiin synteettisten huumausaineiden tilanteesta sekä EU:ssa että Länsi-Balkanin alueella. Synteettisistä huumausaineista keskusteltiin myös **Keski-Aasian maiden** kanssa huhtikuussa 2025.

Lisäksi oikeus- ja sisäasioiden neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2025 vuonna 2011 tehdyn synteettisten huumausaineiden torjuntaa koskevan eurooppalaisen sopimuksen³⁰ pohjalta **ehdotuksen neuvoston päätelmiksi sopimuksesta uusiin synteettisiin huumausaineisiin ja uusiin psykoaktiivisiin aineisiin liittyvien uhkien torjumisesta Euroopan unionissa**³¹, jolla puututaan synteettisiä huumausaineita koskevan toimintaympäristön muuttuvaan dynamiikkaan, erityisesti katinonien tuotannon ja laittoman kaupan lisääntymiseen. Päätelmissä korostetaan erityisesti tarvetta kehittää edelleen lainvalvontaviranomaisille tarkoitettuja erityisiä koulutusohjelmia, jotka koskevat synteettisten huumausaineiden laboratorioiden havaitsemista, hajottamista ja turvallista käsittelyä, vahvistaa jäsenvaltioiden ja kansainvälisten kumppaneiden välistä yhteistyötä ja tehostaa toimia rikoshyödyn jäljittämiseksi, jäädyttämiseksi ja menetetyksi tuomitsemiseksi.

Lisäksi Puola esitti EU:n puolesta **synteettisten opioidien laboratorioiden hajottamiseen osallistuvien viranomaisten turvallisuutta koskevan päätöslauselman**, joka hyväksyttiin maaliskuussa 2025 pidetyssä huumausainetoimikunnan 68. istunnossa.

Toimi 17: Vahvistetaan oikeudellista ja lainvalvontayhteistyötä ensisijaisten kolmansien maiden kanssa

Suurin osa korkean riskin rikollisverkostoista ulottuu EU:n ulkopuolelle. Jotta voidaan varmistaa, että kiinni otetut rikolliset luovutetaan, asetetaan syytteeseen ja tuomitaan ja että rikolliset varat EU:n ulkopuolelta peritään takaisin, on ehdottoman tärkeää tehdä oikeudellista yhteistyötä EU:n ulkopuolisten maiden kanssa.

Oikeudellisen yhteistyön vahvistamisesta ensisijaisten kolmansien maiden kanssa keskusteltiin **oikeus- ja sisäasioiden epävirallisessa ministerikokouksessa** tammikuussa 2024, minkä jälkeen asian käsittelyä jatkettiin **CATS-komiteassa** ja toimivaltaisissa työryhmissä huhti-toukokuussa 2024. Huhtikuussa 2024 järjestetyssä **rikosoikeuskonferenssissa** oikeusalan toimijat keskustelivat myös eri toimenpiteistä, joilla voitaisiin lujittaa oikeudellisia siteitä kolmansiin maihin.

---

³⁰ 15544/11.

³¹ 8892/25.

Neuvosto hyväksyi istunnossaan kesäkuussa 2024 **neuvoston päätelmät oikeudellisen yhteistyön vahvistamisesta kolmansien maiden kanssa järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa**³².

Eurojustin äskettäin julkaisema **kansainvälisten kumppaneiden kanssa vuosina 2024–2027 tehtävää yhteistyötä koskeva strategia** merkitsee tältä osin tärkeää pohjatyötä.

Rikosoikeusyhteistyöryhmässä vuoden 2025 alkupuoliskolla käydyissä keskusteluissa käsiteltiin pilottihankkeita ja neuvoston päätelmissä esiteltyjen toimenpiteiden välineistön seuraavia vaiheita, myös parhaiden käytäntöjen vaihtoa, yhteystuomareiden lähettämistä sekä Euroopan neuvoston yleissopimukseen liittymisen edistämistä. Huomiota kiinnitettiin myös Eurojustin toteuttamiin erityistoimiin eri alueilla, kuten Länsi-Balkanilla, Välimeren alueella ja Latinalaisessa Amerikassa. Lisäksi korostettiin käynnissä olevia ja suunniteltuja aloitteita, myös korkean tason vuoropuheluita.

EU:n ulkopuolisten maiden kanssa tehtävää yhteistyötä käsittelevä Euroopan oikeudellisen verkoston asiantuntijaryhmä piti syyskuussa 2025 **ensimmäisen aloituskokouksensa**, jossa keskityttiin kolmansien maiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä annettuihin neuvoston päätelmiin ja määriteltiin työryhmän työmenetelmät. **Rikosoikeusyhteistyöryhmä (yleiset asiat)** jatkoi syyskuussa 2025 keskusteluja neuvoston päätelmien täytäntöönpanosta, mukaan lukien komissiolle esitetty kehoitus laatia tietopaketti ensisijaiselle maalle, sekä keskusteluja neuvotteluista EU:n ja useiden kolmansien maiden välisistä sopimuksista, jotka koskevat yhteistyötä Eurojustin kanssa, muun muassa alustavien sopimusten tarkastelua teknisellä tasolla ja muiden neuvottelujen tilannetta. CATS-komitea keskusteli marraskuussa 2025 siitä, miten oikeudellista yhteistyötä kolmansien maiden, erityisesti Latinalaisen Amerikan maiden kanssa voitaisiin vahvistaa.

Marraskuussa 2025 Euroopan oikeudellinen verkosto (EJN) perusti **EJN:n yhteyspisteistä koostuvan asiantuntijaryhmän, joka käsittelee oikeudellista yhteistyötä EU:n ulkopuolisten maiden kanssa**. Ryhmä keskittyy määrittämään parhaita käytäntöjä ja haasteita, joita yhteyspisteet havaitsevat yhteistyössään EU:n ulkopuolisten maiden kanssa. **EJOCN:n toisessa täysistunnossa** esiteltiin **EJOCN:n alueellisen kokouksen ja EL PACCTO -ohjelman** tuloksia, minkä jälkeen keskusteltiin kolmansien maiden kanssa tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskevista kokemuksista ja käytännöistä.

---

³² ST 11333/24.

Kysymystä on käsitelty myös kansainvälisten kumppaneiden kanssa käydyissä vuoropuheluissa, muun muassa oikeus- ja sisäasioita käsitelleessä **EU:n ja Yhdysvaltojen korkeiden virkamiesten kokouksessa** lokakuussa 2024 ja **oikeus- ja sisäasioita käsitelleessä EU:n ja Länsi-Balkanin maiden ministerifoorumissa** lokakuussa 2025. EU ja Länsi-Balkanin kumppanit keskustelivat foorumissa siitä, miten oikeudellista yhteistyötä voidaan vahvistaa korruption ja rajatylittävän järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi ja samalla helpottaa asiaankuuluvien tietojen ja todisteiden vaihtoa.

Lopuksi

Neuvostoa pyydetään panemaan merkille tässä raportissa esitettyjen seikkojen edistyminen ja tunnustamaan, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden jatkuva sitoutuminen on olennaisen tärkeää, jotta vakavan järjestäytyneen huumausainekaupan verkostojen hajottamisessa ja huumausaineisiin liittyvien lisähaittojen ehkäisemisessä EU:n kansalaisten ja koko yhteiskunnan kannalta voitaisiin edelleen saavuttaa konkreettista edistymistä. EU:n nykyisen huumausainestrategian ja -toimintasuunnitelman (2021–2025) arvioinnin perusteella puheenjohtajakolmikko (Puola, Tanska ja tuleva puheenjohtajavaltio Kypros) laati koordinoitusti komission kanssa työsuunnitelman neuvoston ja komission yhteiskehittämisen prosessista, joka koskee EU:n uutta huumausaineita koskevaa strategista kehystä. Horisontaalisessa huumausainetyöryhmässä käytiin temaattisia keskusteluja tulevan huumausainestrategian yleisestä rakenteesta ja sen pilareista. Näiden keskustelujen ja valtuuskuntien kirjallisten kannanottojen perusteella komission odotetaan julkaisevan 3. joulukuuta 2025 tiedonantonsa uudesta EU:n huumausainestrategiasta ja EU:n toimintasuunnitelmasta huumausainekaupan torjumiseksi, jotka esitetään neuvostolle jatkotoimien tarkastelua ja määrittelyä varten.